

Lunsj med fag

Start: kl. 11.00

Det blir tid til spørsmål etter presentasjonen

Hva må man tenke på før man kjøper drone?

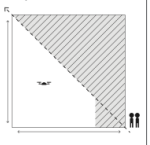

REGLER I ÅPEN KATEGORI

Under-kategori	Område	Drone	Pilotkompetanse
A1	<ul style="list-style-type: none"> Unngå flyging over utenforstående personer Ingen flyging over folkemengder	<ul style="list-style-type: none"> C0-merket av produsent <p>Uten merking:</p> <ul style="list-style-type: none"> Under 250 gram Maks hastighet 19 m/s	<ul style="list-style-type: none"> Brukermanual
	<ul style="list-style-type: none"> Ingen flyging over utenforstående personer	<ul style="list-style-type: none"> C1-merket av produsent 	<ul style="list-style-type: none"> Brukermanual A1/A3 kurs og eksamen på flydrone.no
A2	<ul style="list-style-type: none"> Minst 30 meter horisontalt fra utenforstående personer Minst 5 meter horisontalt fra utenforstående personer hvis man bruker saktmodus (maks 3 m/s) 1:1 regelen	<ul style="list-style-type: none"> C2-merket av produsent 	<ul style="list-style-type: none"> Brukermanual A1/A3 kurs og eksamen A2 kurs Egentrening i A1/A3 A2 eksamen på en trafikkstasjon
A3	<ul style="list-style-type: none"> Minst 150 meter horisontalt fra bolig- nærings- industri- eller rekreasjonsområder Ingen utenforstående personer i området der flygingen foregår Minst 30 meter avstand hvis utenforstående personer kommer inn i området. 1:1 regelen	<ul style="list-style-type: none"> C2, C3 eller C4 merket av produsent <p>Uten merking:</p> <ul style="list-style-type: none"> Under 25 kg Ingen dato-begrensning	<ul style="list-style-type: none"> Brukermanual A1/A3 kurs og eksamen på flydrone.no

1:1 regelen

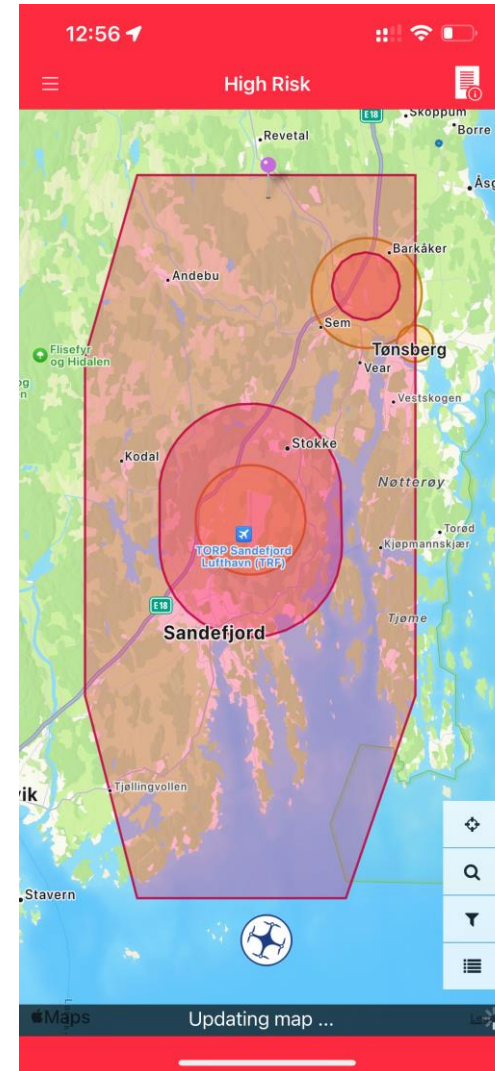
Regelen betyr at horisontal avstand til utenforstående ikke kan være mindre enn dronens vertikale høyde over bakken.

- www.flydrone.no
- Ta kurs for A1/A3
- Vær obs på flyplasser
- Fly i VLOS – se drona hele tiden
- Ninox Drone
- Luftfartstilsynet regulerer flyging
- Husk ansvarsforsikring
- Kjøp deg en drone og prøv deg fram

Ninox Drone

- En app som viser hvor du ikke kan fly
- Forskjell på flyplass og lufthavn
- Man kan søke om flytillatelse i appen
- Flytårnet på Torp blir ikke glade om du flyr for nærme uten å søke
- Dette gjør det mulig å fly selv om man bor nærme Torp

Bedre oversikt med drone

- Bare å komme opp i lufta gjør mye
- Kan bli ganske dyrt
- Dette kan man gjøre med selv de billigste dronene

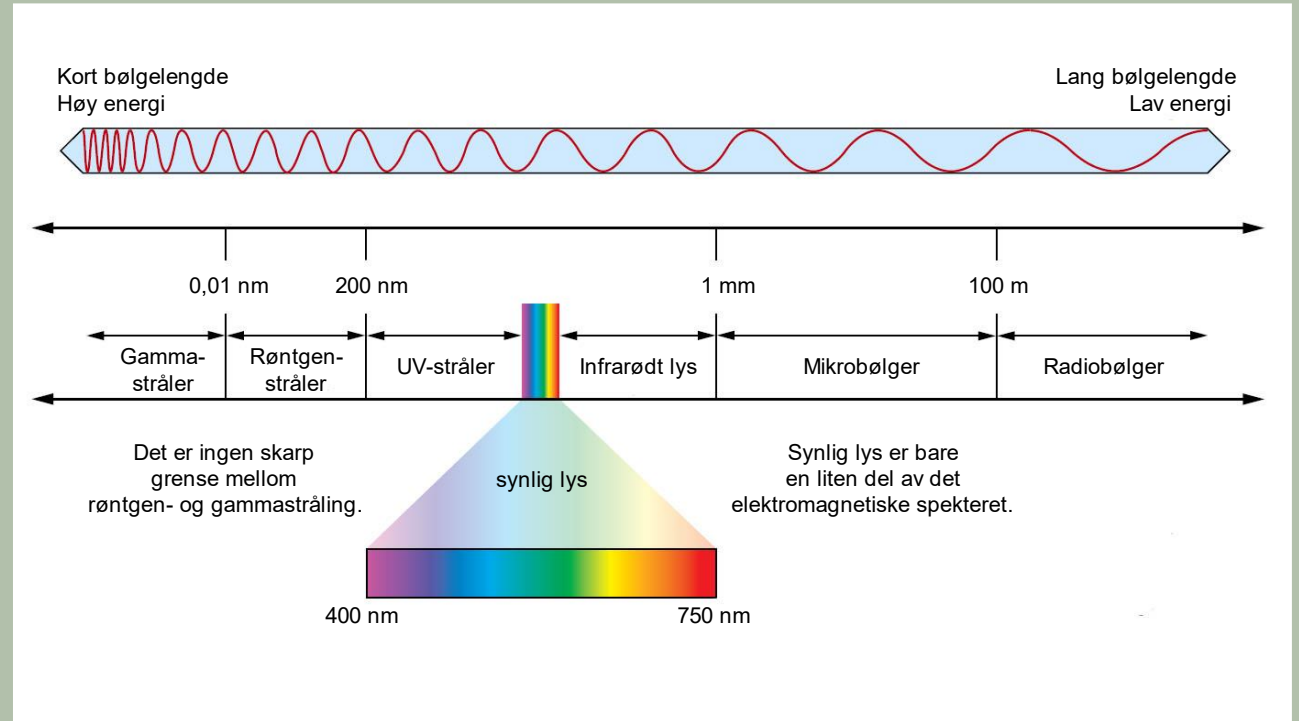

Her ser man også grøfter

Elektromagnetisk stråling

- Tilbake til naturfagstimen!
- Synlig lys, stråling, varme og alt i mellom
- Greit å ha i mente når man skal kjøpe drone
- RGB-kamera ser det samme som oss
- Multispektralt kamera ser bølgelengder vi ikke klarer å se selv

Sprøyting/spredning

- Ikke lov enda - men det jobbes med altså
- Punktsprøyting og gjødsling
- De største dronene kan foreløpig ha med opptil 50 kilo
- Lav væskemengde i forhold til åkersprøyte
- Usikker på avsetning, dekning og avdrift
- Interessant teknologi i områder der traktoren ikke så lett kommer frem

Presis

- Et prosjekt for presisjonslandbruk – blant annet for å lage en portal for bearbeiding av dronebilder
- Forskningsbasert og tilpasset våre forhold
- Skal ha en gratisløsning for bønder og en noe mer avansert betalt løsning
- Man kan laste opp dronebilder, enten RGB eller multispektrale bilder og få ut sprøytekart, gjødslingskart i korn og gras, protein og avlingsestimering
- Har siste prosjektår i år, så dette blir forhåpentligvis tilgjengelig for dere neste år

Figur 1. De tre stegene som PRECIS består av. 1) Datainnnsamling, 2) Dataprosessering og produktleveranse og 3) Praktisk bruk av produktet. Design: Jakob Geipel

Dataverktøy

- Vanlig RGB drone
  - liten krav til dataverktøy I utgangspunktet
  - programmerte flyvninger og bildeserier kan kreve bruk av et bildebehandlingsprogram
- Multispektral drone
  - Kan brukes som en vanlig RGB drone
  - Programerte flyvninger kan analyseres direkte, eller I programmer som PIX4d og Solvi - krever ofte lisens for å utnytte alle funksjoner.

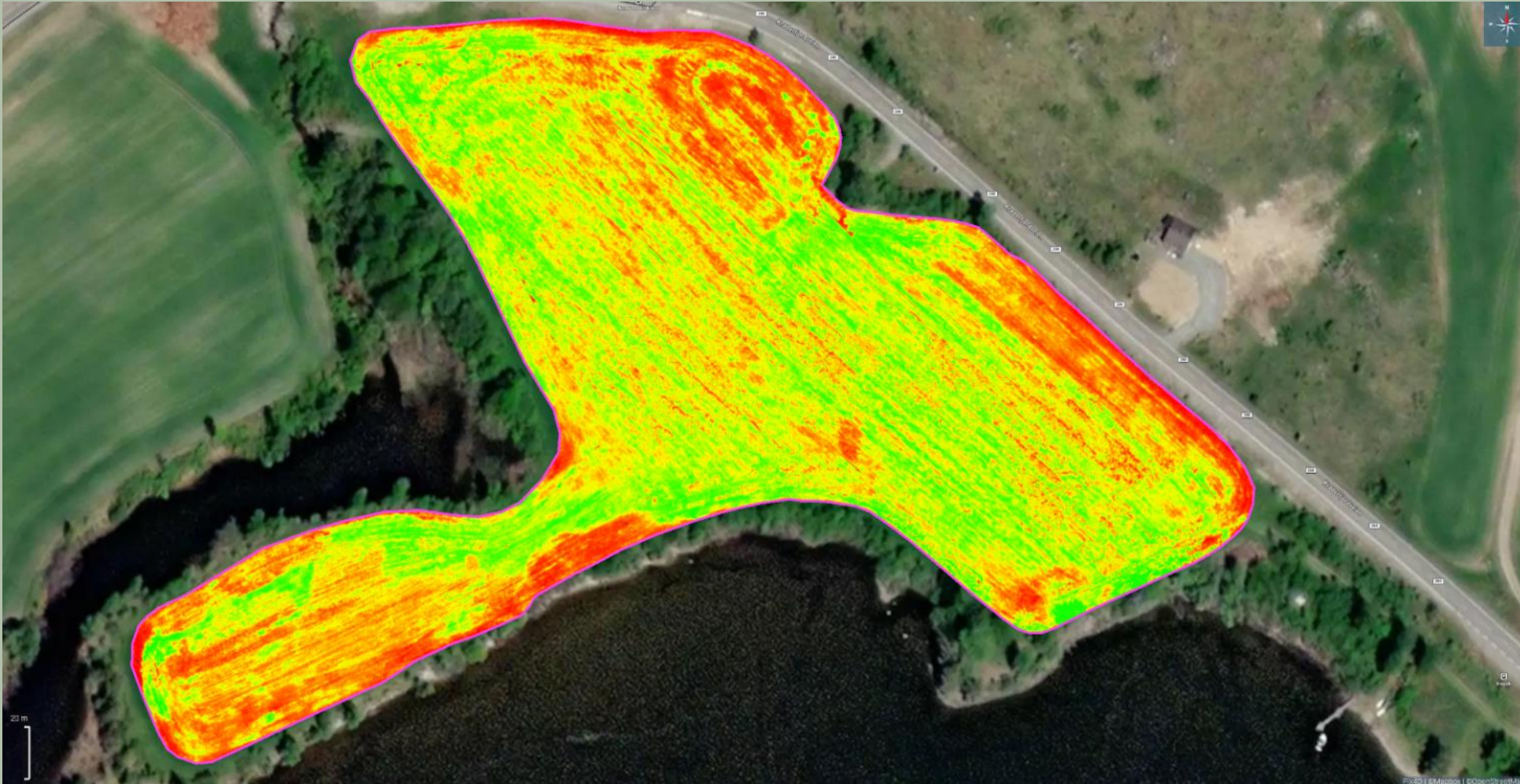
Hvordan kan man bruke dronebilder?

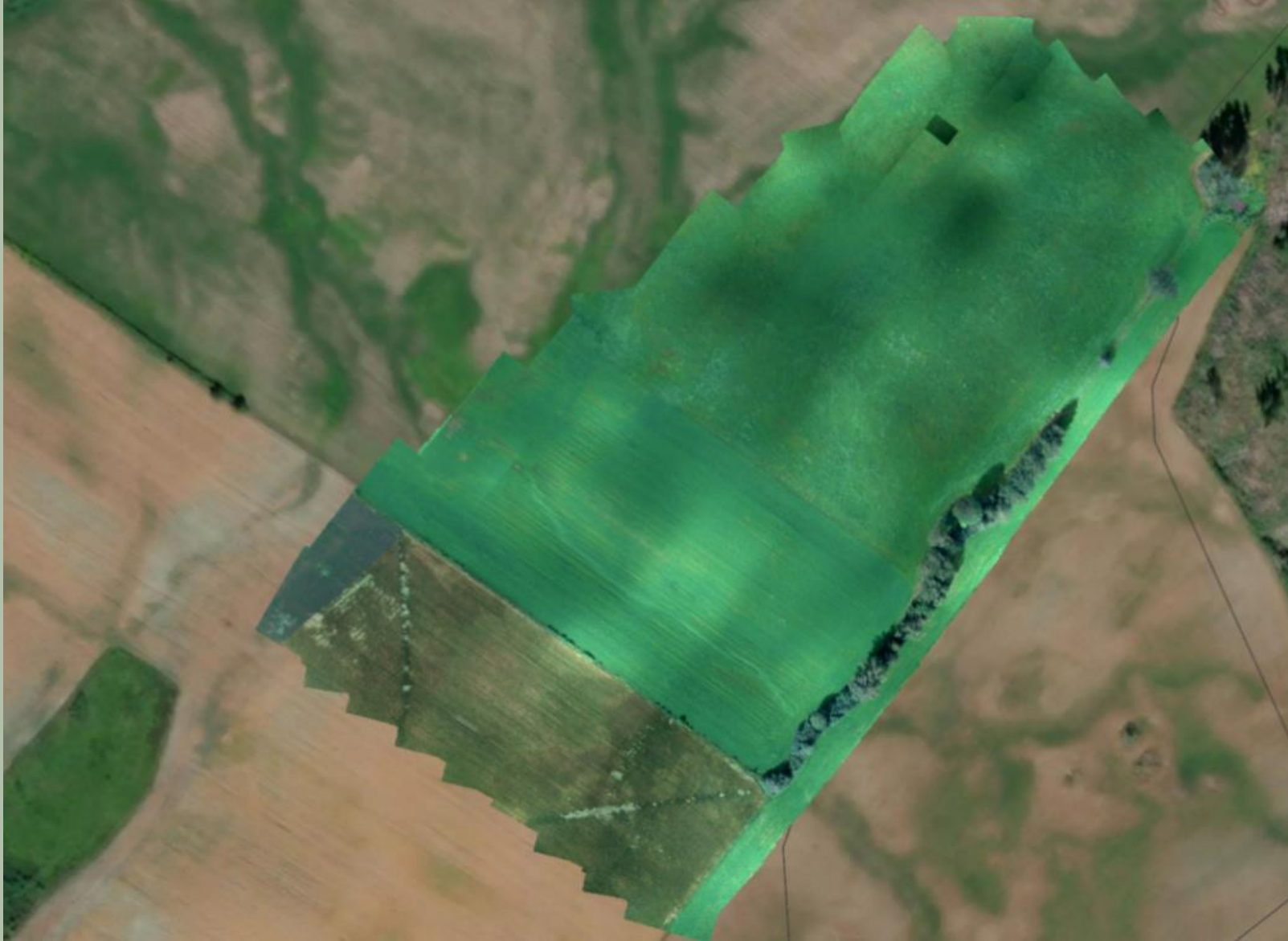
Tildelingskart for ugrassprøyting?

Multispektral - NDRE

Utfordringer og feilkilder

📍 Hans Andrè Tandberg og Hans Wilhelm Wedel-Jarlsberg
✉ Hans.andre.tandberg@nlr.no og wilhelm.wedel@nlr.no
☎ 908 51 439 og 481 12 914

Norsk Landbruksrådgiving SA
nlr.no | nlr@nlr.no

📘 facebook.com/landbruksraadgiving
📷 instagram.com/landbruksraadgiving

